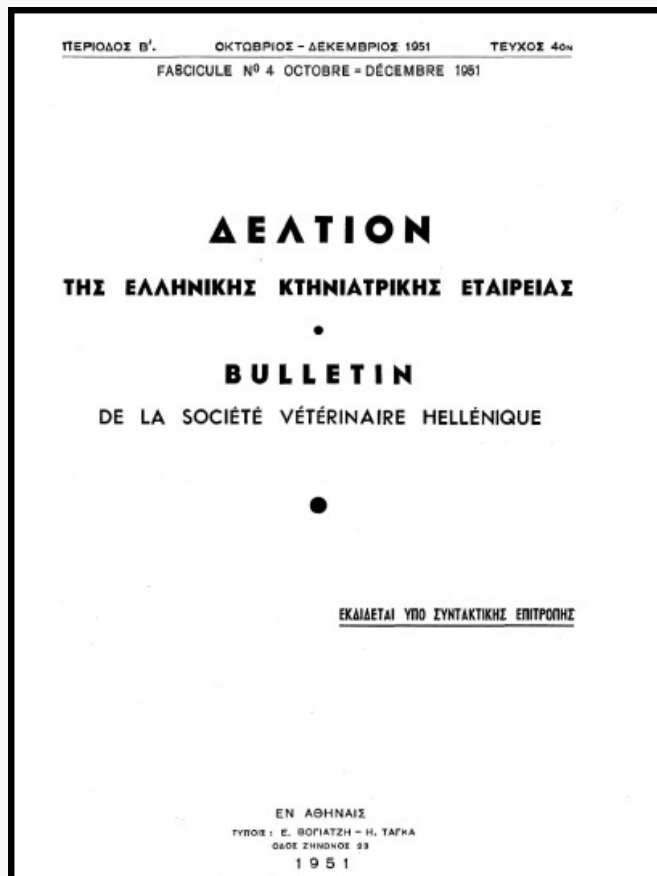

Journal of the Hellenic Veterinary Medical Society

Vol 2, No 4 (1951)

Ο ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ CARACABEY ΤΗΣ ΤΟΥΡΚΙΑΣ

ΑΛΕΚΟΣ Γ. ΜΑΚΟΣ

doi: [10.12681/jhvms.17475](https://doi.org/10.12681/jhvms.17475)

Copyright © 2018, Ελληνική Κτηνιατρική Εταιρεία

This work is licensed under a [Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/).

To cite this article:

ΜΑΚΟΣ Α. Γ. (1951). Ο ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ CARACABEY ΤΗΣ ΤΟΥΡΚΙΑΣ. *Journal of the Hellenic Veterinary Medical Society*, 2(4), 174–183. <https://doi.org/10.12681/jhvms.17475>

R É S U M É

E. M a t t h a i a k i s

Le foin de luzerne dans l'auto - intoxication intestinale chez le cheval

L'auteur a observé en deux différentes périodes, d'un intervalle de deux mois, 13 cas des coliques avec symptômes nerveux chez des chevaux à qui l'on avait distribué du foin de luzerne mélangé au foin des prairies naturelles, à proportion un tiers de luzerne (2 Kg par jour).

Tous les malades ont présenté le même tableau clinique : coliques légères, pouls filiforme et accéléré, pupille dilatée, muqueuses apparentes congestionnées, sialorrhée avec coloration rouge des bords de la langue, anorexie et adipsie complètes, constipation opiniâtre avec silence abdominal, diminution des réflexes, prostration nerveuse profonde et température normale ou à peine élevée dans les cas à issue mortelle. Le symptôme dominant était la prostration avec relâchement des forces tel, que la plupart des malades ne pouvaient pas tenir la station quadrupédale.

Durée de la maladie 24—48 heures. Lésions des quatre chevaux nécropsiés : congestion diffuse du tractus intestinal, plus intense au gros intestin ; foie decoloré, rein congestionné.

Se basant sur ces constatations l'auteur admet l'existence d'une véritable intoxication qu'il attribue à la resorption de produits de désintégration et de putréfaction des substances protidiques dans le gros intestin, la matière première étant apportée par la luzerne (protides en grande proportion). Mais l'auto - intoxication ne s'observe que chez les chevaux à flore intestinale mauvaise et à fonction antitoxique, du foie dans les cas présents, déficitaire.

Ο ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ CARACABEY ΤΗΣ ΤΟΥΡΚΙΑΣ

Υ π ό

ΑΛΕΚΟΥ Γ. ΜΑΚΟΥ

Γεωπόνου - Ζωοτέχνου

Κατὰ μίαν ἐκ τῶν μεταβάσεών μου δι' αὐτοκινήτου ἐκ Σμύρνης εἰς Τουρκικὴν Θράκην, διὰ τὴν ποιοτικὴν παραλαβὴν βοοειδῶν, διὰ τοὺς συμμοριοπλήκτους τῆς χώρας μας, διήλθον ἐκ Προύσης ἐν τῇ περιοχῇ τῆς ὁποίας ὑπάρχει ὁ Κτηνοτροφικὸς Σταθμὸς Καρατζάμπεη (*). Διέκοψα τὴν περιουσίαν καὶ ἐντὸς ἐνὸς ἀπογεύματος περιήλθομεν ἐπιτροχάδην τὰς πολλὰς ἐγκαταστάσεις τοῦ Σταθμοῦ αὐτοῦ, μετὰ τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Ἰδρύματος Κτηνιατρικῶν κ. Mehmet Ali Kiper, ὅστις μὲ προθυμίαν μᾶς ὑπέδειξεν ἐπὶ πλέον τὰ ἐκτρεφόμενα ζῶα καὶ μᾶς κατετόπισεν ἐν γενικαῖς γραμμαῖς ἐπὶ τῶν ἐργασιῶν καὶ ἐπιδιώξεων τοῦ ὑπὸ τὴν Διεύθυνσίν του Ἰδρύματος.

Ἰδρῦθη ὁ Σταθμὸς οὗτος πρὸ 28ετίας καὶ εὐρίσκειται μετὰ τῶν πόλεων Προύσης καὶ Μπαλούκσερ, ἐπὶ ἐκτάσεως τῆς ἄλλοτε ποτὲ Σουλτανικῆς περιουσίας. Ἡ ἤδη ὑπὸ τοῦ Σταθμοῦ ἐκμεταλλεομένη ἔκτασις δι' ἰδίων αὐτοῦ μέσων κατανέμεται ὡς κάτωθι :

(*) Ἐκ τῆς ὁμώνυμου κομποπόλεως τῆς περιοχῆς αὐτῆς.

1. Βοσκαὶ πεδινὰι	Στρέμματα	40.000
2. Καλλιεργούμεναι ἑκτάσεις δι' ἔτησίων φυτῶν .	»	30.000
3. Λειμῶνες θεριζόμενοι	»	12.000
4. Δάση	»	2.000
5. Πλημμυριζόμεναι ἑκτάσεις κατὰ τὴν χειμερινὴν μόνον περιόδον	»	15.500
6. Πάρκα, συνοικισμὸς κα ἄμπελος	»	500
	Σύνολον	<u>100.000</u>

Διὰ τὴν κατατασκευὴν τῶν πάσης φύσεως κτιρίων, ἤτοι κατοικιῶν, γραφείων, σταύλων, ἀποθηκῶν κ.λ.π. διετέθη μέχρι τοῦδε ποσὸν ἐκ 3.000.000 περίπου χαρτίνων τουρκικῶν λιρῶν (ἐν δολλάριον 28 τουρκικαὶ λίραι χάρτιναι) ἤτοι περίπου 16.000.000.000 σημερινῶν ἰδικῶν μας δραχμῶν.

Εἰς κάθε οικογένειαν ὑπαλλήλου διατίθεται ἰδιαιτέρα κατοικία. Ὑπάρχουν ἀνάλογοι γὰρ τὰ διατηρούμενα ζῶα συγχρονισμένοι μεγάλοι σταῦλοι καὶ ἀποθῆκαι, ἐργατικά κατοικία, Ἰππόδρομος, Νοσοκομεῖον διὰ τοὺς ἀνθρώπους, Νοσοκομεῖον διὰ τὰ ζῶα, Δημοτικὸν Σχολεῖον, αἰθουσα κινήματογράφου διὰ τὴν ψυχαγωγίαν τοῦ προσωπικοῦ, πολυτελεῆς ξενὸν διὰ τοὺς ἐπισκέπτας, ἐστιατόριον καὶ κατοικία διὰ τὴν περιοδικὴν ἄνετον παραμονὴν 35 περίπου φοιτητῶν τοῦ Γεωπονικοῦ καὶ Κτηνιατρικοῦ τμήματος τοῦ Πανεπιστημίου Ἀγκύρας. Νεκροταφεῖον ὑποδέχεται τὰ θνήσκοντα ζῶα τὰ σημειώσαντα ἐξαιρετικὰς ἀποδόσεις.

Προβλέπονται 18 θέσεις τεχνικῶν ὑπαλλήλων, ἐξ ὧν 15 Κτηνιάτρων, 3 Γεωπόνων καὶ 20 θέσεις Διοικητικῶν ὑπαλλήλων.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω καταφαίνεται ὅτι πρόκειται περὶ πολὺ μεγάλου Κτηνοτροφικοῦ Σταθμοῦ ἀπὸ ἀπόψεως ἐκτάσεως, ἐγκαταστάσεων καὶ ἀριθμοῦ ζώων. Κατωτέρω ἀναφερόμεθα ἐν συντομίᾳ περὶ τῶν ἐκτρεφόμενων ζώων καὶ τῶν ἐπιδιώξεων τοῦ ἐν λόγῳ Σταθμοῦ, ὡς προφορικῶς μοι μετεδόθησαν παρὰ τοῦ Διευθυντοῦ αὐτοῦ.

Ἐκτρέφονται ἐν τῷ Σταθμῷ μικρὰ καὶ μεγάλα οἰκόσιτα ζῶα. Ἡ βασικὴ διατροφή τῶν ζώων ἀποτελεῖται ἐκ τῆς βοσκῆς καὶ συμπληροῦται διὰ συγκομιζομένου ξηροῦ χόρτου λειμώνων, καρπῶν καὶ βιομηχανικῶν ὑπολειμμάτων (πλακούντων).

Α'. Διὰ τὰ Ἴπποειδῆ

Ἀπὸ τῆς ἰδρύσεως τοῦ Σταθμοῦ κατεβλήθη σοβαρὰ προσπάθεια διὰ τὴν βελτίωσιν καὶ ἐνθάρρυνσιν τῆς ἐπεκτάσεως τῆς ἵπποπαραγωγῆς ἐν Τουρκίᾳ. Εἰδικώτερον ὁ Σταθμὸς ἠσχολήθη περισσότερον μὲ τὴν βελτίωσιν τοῦ ἰθαγενοῦς ἵππου τῆς περιοχῆς Προύσης, διὰ τῆς συνεχοῦς διασταυρώσεως μετὰ ἐπιβητόρων ἀραβικῆς φυλῆς. Καὶ κατόπιν διὰ τῆς ἐξακολουθητικῶς ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν ἐφαρμοζομένης ἐπιλογῆς ἐπὶ τῶν προϊόντων τῆς διασταυρώσεως ἀπεκτῆθη ὁ παραπλήσιος πρὸς τὸν ἀραβικὸν «Ἴππον Καρατζάμπη» μὲ βάρος ὑπερέχον τοῦ ἀραβικοῦ καθαροαῖμου, πρὸς τὴν ὥραιότητα οὐτινος ὑστερεῖ, ἀφοῦ ὁ ἵππος Καρατζάμπη ἐμφανίζεται μὲ κατὰ τι μακροτέραν καὶ πλείον βαρυτέραν κεφαλὴν καὶ με ἥττον λεπτὰ χαρακτηριστικά καὶ δύναται νὰ λεχθῆ ὅτι ὁ ἐν τῇ περιφερείᾳ ὑπάρχων τὴν σήμερον διαδεδομένος πληθυσμὸς ἐκ τῆς φυλῆς αὐτῆς στερεῖται standard πὺν διακρίνει τις μόνον εἰς τοὺς ὑπὸ τοῦ Σταθμοῦ διατηρουμένους ἐπιβήτορας Καρατζάμπη τοὺς ἐμφανιζομένους μὲ διάφορον χρῶμα καὶ μὲ ὕψος ἀκρωμίου 1,50 μ. μέχρι 1,62 μ. τὸ πολὺ.

Ὁ ἵππος Καρατζάμπη διακρίνεται διὰ τὸ θάρρος του, τὴν ἰσχυράν

του ιδιοσυγκρασίαν καὶ χρησιμοποιεῖται διὰ ἀρόσεις, τὴν ἔλξιν καὶ τὸ Τουρτικὸν ἱπικόν, διὰ τὸ ὁποῖον προτιμᾶται ὡς κατ᾽ἐχων ἐλευθέρας κινήσεις. Διὰ τὰ διατηρηθῆ, ἐπεκταθῆ καὶ σταθεροποιηθῆ ὁ τύπος τοῦ ἵππου τούτου θὰ ἀπαιτηθῆ ἀκόμη πολὺ ἐργασία καὶ μακρὸν χρονικὸν διάστημα.

Παράλληλα ὁ Σταθμὸς ἠσχολήθη μὲ τὴν συνεχῆ διασταύρωσιν τῶν φορβάδων τῆς αὐτῆς περιοχῆς μετὰ τῶν μικροσώμων ἐπιβητόρων τῆς φυλῆς Nonius καὶ ἐντεῦθεν ἡ παρουσία ἐν τῇ ἰδίᾳ περιοχῇ ἵππων ὑπὸ τὸ ὄνομα «Καρατζάμπεη - Nonius», οἵτινες ὅμως ὑστεροῦν εἰς ἀριθμὸν ἀπὸ τὴν προηγούμενην κατηγορίαν ἵππων.

Τόσον διὰ τὸν νεοσυσταθέντα πληθυσμὸν «Καρατζάμπεη - Nonius» ὅσον καὶ διὰ τὸν «Ἴππον Καρατζάμπεη» δὲν συνεστήθησαν γενεαλογικὰ βιβλία ἢ ὀργανώσεις διὰ τὴν διαφύλαξιν καὶ καλλιτέρευσιν τῶν διακριτικῶν αὐτῶν πληθυσμῶν ἐν τῇ ἀναφερθείσῃ περιοχῇ.

Τὸ τμήμα τοῦ ἵπποφορβείου τοῦ Σταθμοῦ, ὅπερ δύναται νὰ χαρακτηρισθῆ ὡς φυτώριον παραγωγῆς ἐνὸς ποσοστοῦ τῶν ἀναγκαιούτων καλῶν ἐπιβητόρων εἶναι ἰδιαίτερος ἐνισχυμένον. Οἱ κατ' ἔτος τοκετοὶ τῶν φορβάδων ἀνέρχονται εἰς 80 %, ὡς μοι ἐβεβαιώθη, ἀποδιδόμενον τὸ κτυπητὸν αὐτὸ ποσοστὸν εἰς τὴν καλὴν διατήρησιν καὶ εἰς τὴν διὰ συγχρόνων μέσων ἔγκαιρον διαπίστωσιν τῶν μὴ γονιμοποιηθεισῶν φορβάδων, ἐφ' ὧν ἐπαναλαμβάνεται ἡ σπερματέγχυσις. Αἱ φορβάδες σημειωτέον γονιμοποιῶνται τεχνικῶς ἅπασαι.

Παρατίθεται ὁ διατηρούμενος πληθυσμὸς τῶν ἵπποειδῶν :

1. Φορβάδες :		
α) Nonius μικροῦ ἀναστήματος	100	
β) Ἴππος Καρατζάμπεη	<u>200</u>	300
2. Ἐπιβήτορες :		
α) Ἀραβικοὶ καθαρόαιμοι	5	
β) Ἴππος Καρατζάμπεη	14	
γ) Καθαρόαιμοι Nonius μικροῦ ἀναστήματος	<u>6</u>	25
3. Πῶλοι :		
α) Πρώτου ἔτους	225	
β) Δευτέρου »	200	
γ) Τρίτου »	<u>100</u>	<u>526</u>
	Σύνολον	850

Οἱ ἐκτρεφόμενοι πῶλοι μετὰ τὸν ἀπογαλακτισμὸν των χωρίζονται κατὰ ἡλικίαν καὶ χρωματισμὸν καὶ οἱ μὲν φέροντες τὰ ἐπιθυμητὰ χαρακτηριστικὰ διατηροῦνται ὑπὸ τοῦ Σταθμοῦ, οἱ δὲ ἄλλοι εἰς διάστημα ἐνὸς ἕως τριῶν ἐτῶν ἐκποιῶνται βαθμηδὸν πρὸς τοὺς κτηνοτρόφους, τινὲς ἐκ τῶν ὁποίων

ἀσχολοῦνται καὶ μὲ τὴν ἐκτροφὴν ἐπιβητόρων. Ἡ ἐξεύρεσις καὶ ἀγορὰ ἐπιβητόρων «Ἴππων Καρατζάμπεη» εἶναι δυνατὴ ἐν τῇ περιοχῇ καὶ μικρὸν μόνον ἀριθμὸν ἐξ αὐτῶν δύναται νὰ διαθέτῃ κατ' ἔτος ὁ Σταθμὸς, μετὰ προηγουμένην ἔγκρισιν τοῦ Ὑπ. Γεωργίας τῆς Τουρκίας, διὰ δὲ τὴν ἐξαγωγὴν, τὴν ἔγκρισιν τῆς Τουρκικῆς Κυβερνήσεως.

β'. Διὰ τὰ Βοοειδῆ

Διὰ τὴν βελτίωσιν τῶν ἀγελάδων τῆς περιοχῆς ὁ Σταθμὸς εἰσήγαγε πρὸ 25ετίας ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ πολλὰ ἄτομα τῆς φυλῆς Montafon ἐξ ἀμφοτέρων τῶν φύλων, δι' ἀμιγῆ ἐκτροφὴν καὶ διὰ διασταυρώσεις.

Κατὰ τὸ ἐν τῷ μεταξὺ διαρρεῦσαν διάστημα, διὰ τῆς συνεχοῦς διασταυρώσεως, ἀπεκτήθη ὁ διαδεδομένος ἐν τῇ περιοχῇ Προύσσης πληθυσμὸς ἀγελάδων «Καρατζάμπεη Montafon».

Ἡ φυλὴ Σβίτσο (Schwyz) Ἑλβετικῆς προελεύσεως, ἀντιπροσωπεύεται δι' ὀλίγων σχετικῶς ἀτόμων ἐν τῷ Σταθμῷ. Στοιχεῖα ἐπὶ τῶν ἀποδόσεων εἰς γάλα καὶ βούτυρον, τῶν ὑπὸ τοῦ Σταθμοῦ ἐκτρεφόμενων ἀγελάδων, δὲν μοι παρεσχέθησαν, ἀλλ' ἀπλῶς μοι ἐγνώσθη ὅτι εἰς γαλακτοπαραγωγὴν ὑπερέχει ἢ μεταγενεστέρως εἰσαχθεῖσα φυλὴ Σβίτσο, ἢ ἡ ἐκτροφὴ περιορίσθη μόνον ἐν τῷ Σταθμῷ ἐπὶ τοῦ παρόντος. Ἀμφοτέραι αἱ φυλαὶ αὗται ἐνεκλιματίσθησαν καλῶς ἐν τῷ Σταθμῷ, ὅπως ἐπίσης καλῶς, ὡς ἐπληροφορήθη, ἐν τῇ περιοχῇ Προύσσης, ἐνεκλιματίσθη ὁ πληθυσμὸς «Καρατζάμπεη Montafon», ὅπου ἐλήφθη ὑπ' ὄψιν ἡ ὀρθολογικὴ διατροφή, τὴν ὁποίαν δύναται μᾶλλον εὐχερῶς νὰ καθιερώσουν οἱ ἐκτροφεῖς τῆς περιφερείας αὐτῆς, τῆς τελούσης ὑπὸ καλοὺς νομευτικοὺς πόρους.

Διὰ τὴν ἐξαγωγὴν βουτύρου ἐκ τοῦ γάλακτος, ὑπάρχει συγχρονισμένη ἐγκατάστασις ἐν τῷ Σταθμῷ. Ἐν τῇ περιοχῇ ὅμως ὅπου ἀπαντᾶται διαδεδομένη ἡ ἀγέλας «Καρατζάμπεη Montafon» δὲν ὑπάρχει οὐδὲν συγχρονισμένον γαλακτοκομεῖον ἢ τυροκομεῖον, οὔτε ἐπεδιώχθη μέχρι τοῦδε ἡ παρασκευὴ τύπων τυροῦ ἐξ ἀγελαδικοῦ γάλακτος. Ὡς γνωστὸν αἱ τοιοῦτου εἴδους ἐγκαταστάσεις ἀποτελοῦν ἀναγκαῖον συμπλήρωμα, ἐκεῖ ἔνθα δὲν ὑφίσταται δυνατότης διαθέσεως τοῦ πλεονάζοντος γάλακτος ὡς νοποῦ καὶ ὅπου ἡ μέθοδος κατασκευῆς καλοῦ βουτύρου παρὰ τῶν παραγωγῶν, εἶναι ἄγνωστος.

Αἱ ὑπὸ τοῦ Σταθμοῦ ἐκτρεφόμεναι ἀγελάδες εἶναι αἱ ἐξῆς :

1) Montafon καθαρόαιμοι	Ἄτομα	36
2) Σβίτσο (Schwyz) Ἑλβ. προελεύσεως	»	40
3) Καρατζάμπεη-Montafon	»	200
4) Μοσχίδες διαφόρων ἡλικιῶν	»	200

Σύνολον 476

Οἱ μόσχοι θηλάζουν ἀπ' εὐθείας ἐκ τῶν μαστῶν τῶν μητέρων των ἐπὶ μίαν ἀπὸ τῆς γεννήσεως αὐτῶν ἑβδομάδα, κατόπιν δὲ μὲ θήλαστρα διατρέφονται διὰ πλήρους γάλακτος ἐπὶ ἓνα μῆνα καὶ μετὰ ταῦτα ἐπὶ πέντε ἀκόμη μῆνας δι' ἀποβουτυρωμένου γάλακτος, ἀναπληρουμένου καταλλήλως τοῦ λίπους, διὰ λιναλεύρου κ.λ.π. Οἱ μὴ ἀναγκαῖοι θήλειες μόσχοι τῆς φυλῆς Καρατζάμπεη-Montafon καὶ τῆς καθαροαίμου ξενικῆς Montafon, ἐκποιοῦνται μετὰ τὸν ἀπογαλακτισμὸν των δι' ἀναπαραγωγὴν εἰς τοὺς περιοίους καὶ διὰ τὸν σκοπὸν αὐτὸν ἐν μικρὸν ἐπίσης ποσοστὸν ἐκ τῶν ἀρρένων.

Ἡ γονιμοποίησις τῶν ἀγελάδων τοῦ Σταθμοῦ γίνεται διὰ τεχνητῆς σπερματεγχύσεως.

Γ'. Διὰ τὰ προβατοειδή.

Ἐπεδιώχθη σοβαρῶς ἡ διὰ τῆς συνεχοῦς διασταυρώσεως ἀπόκτησις τῆς φυλῆς Merinos ἐν τῇ περιοχῇ Προύσσης καὶ τῆς Δυτικῆς Μικρᾶς Ἀσίας. Πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτὸν εἰσῆχθησαν, πρὸ εἰκοσαετίας περίπου, καθαροαίμα ἄτομα Merinos ἐκ τῆς Γερμανίας, πρὸς ἀμιγῆ ἐκτροφὴν καὶ διὰ διασταυρώσεως. Ἡ συνεχὴς διασταύρωσις ἐφηρμοσθη ἐπὶ τῶν θηλέων τῆς στενοοῦρου ἐντοπίας φυλῆς kinvircik, τῇ ἐπιβλέψει Γερμανῶν τεχνικῶν παραμεινάντων ἐπὶ τινα ἔτη ἐν τῷ Σταθμῷ καὶ εἶτα τῇ φροντίδι τῶν τεχνικῶν Τούρκων ὑπαλλήλων.

Διὰ τὴν ἀξιοποίησιν τοῦ ἐρίου Merinos, ἰδρύθη παραλλήλως ἐν Προύσση κατάλληλον διὰ τὸ ἔριον τοῦτο ἐργοστάσιον, δυνάμενον νὰ ἐπεξεργασθῇ ἑτησίως 2.000.000 χιλιογράμμων ἐρίου.

Ἡ συνεχὴς διασταύρωσις τῆς ἰθαγενοῦς φυλῆς μετὰ κριῶν Merinos προχωρεῖ μέχρι καὶ τῆς τετάρτης γενεᾶς, ὅτε ἀποκτᾶται ἡ ἐπιθυμητὴ ποιότης τοῦ ἐρίου, παρομοία ἢ πλησιάζουσα πρὸς τὴν τῶν καθαροαίμων Merinos καὶ κατὰ γενικὸν κανόνα τὰ κρόβατα λαμβάνουν τὰ χαρακτηριστικὰ τῆς ἀναφερθείσης ξενικῆς φυλῆς. Κατὰ τὴν πέμπτην γενεάν οἱ ἐκτροφεῖς προβάτων Merinos χρησιμοποιοῦν κριοὺς ἐξ οἰκείας παραγωγῆς.

Διεπιστώθη καὶ ἐν Τουρκίᾳ ὅτι εἰς τὰ διασταυρωμένα θήλα αἰτομα, ἡ παραγωγὴ γάλακτος μειοῦται τόσον περισσότερον ἐν συγκρίσει πρὸς τὴν ἰθαγενῆ φυλὴν, ὅσον περισσότερον αἷμα Merinos εἰσάγεται εἰς ταῦτα. Τοῦτου ἔνεκεν κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη ἡ συνεχὴς διασταύρωσις διακόπτεται παρὰ πολλῶν ἐκτροφέων μετὰ τὴν δευτέραν γενεάν, ὁπότε ἀποκτᾶται ἔριον ἀποδεκτὸν (εἰς μικροτέραν ὁμωσ τιμὴν) ὑπὸ τοῦ ἀναφερθέντος ἐργοστασίου τῆς Προύσσης, χωρὶς νὰ μειοῦται κατὰ πολὺ ἡ γαλακτοπαραγωγὴ. Ἐπὶ πλεόν μειοῦται ἡ ποιότης τοῦ κρέατος τῶν ἀμῶν καὶ προβάτων καὶ ἐντεῦθεν ἡ διάκρισις τῆς τιμῆς τοῦ ἐκποιουμένου κρέατος κατὰ

30% περίπου ἐπὶ ἔλαττον, ἐν συγκρίσει πρὸς τὴν τῶν ἀμνῶν καὶ προβατινῶν *kivircik*.

Ἡ ἀντοχὴ πρὸς τὰς τοπικὰς συνθήκας τῶν *Merinos* ὑστερεῖ ὡς πρὸς τὴν ἰθαγενῆ φυλὴν, ἣν ἐκλήθη ἡ νεοαναφερθεῖσα ξενικὴ φυλὴ νὰ ἀντικαταστήσῃ. Ἐπὶ πλέον τὸ πρόβατον *Merinos* εἶναι ἀπαιτητικώτερον εἰς τὸ ζήτημα τοῦ ἐνσταυλισμοῦ (μεγαλύτερος χῶρος) καὶ ἰδίως εἰς τὴν ποιότητα τῆς βοσκῆς καὶ εἰς τὴν ποιότητα τῆς χλωρονομῆς καὶ ξηρονομῆς. Ἀξιοποιεῖ ὡς γνωστόν, ἦττον καλῶς τὰς πτωχὰς βοσκὰς, ἐμφανίζεται μὲ μειωμένην τὴν ἐνεργητικότητα καὶ δύναται νὰ χαρακτηρισθῇ ὡς μὴ «λαίμαργο ἢ φαγανιάρικο», ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ ἐντόπιον, τὸ χαρακτηριζόμενον ὡς λίαν ἐνεργητικὸν καὶ ἀναζητοῦν ἀκουράστως τὴν τροφήν του εἰς οἰανδήποτε ποιότητα βοσκῆς. Ἐπὶ τοῦ σημείου αὐτοῦ ἔχομεν ἰδίαν ἀντίληψιν ἀπὸ τὰ προϊόντα τῆς διασταυρώσεως τοῦ προβάτου *Merinos* μὲ τὸ πρόβατον τῆς πεδιάδος Λαρίσης, τοῦ ἀγροκτῆματος Μπακραίνης τῶν ἀδελφῶν Παπαγεωργίου. Ἐνθυμοῦμαι, μολονότι παρῆλθεν μακρὸν χρονικὸν διάστημα, ὅτι ὁ ποιμὴν ἐνὸς ποιμνίου τοῦ ἀνωτέρω ἀγροκτῆματος, μὲ ἐντόπια κατὰ τὸ πλεῖστον πρόβατα καὶ μὲ μικρὸν ποσοστὸν *Merinos* ἐκ διασταυρώσεως, ὠνόμαζε τὰ τελευταῖα «χαζά», ὡς μὴ ἀπασχολούμενα ἐνεργῶς μὲ τὴν ἀναζήτησιν τῆς τροφῆς των ἐν τῇ βοσκῇ καὶ «σιαπέρα πρόβατα», ὡς μὴ ἔχοντα οἰκονομικὴν ἀξίαν καὶ ἰδιαίτερον ἐνδιαφέρον διὰ τὴν περιφέρειαν Λαρίσης.

Ἐφαρμόζεται ἐν τῷ Σταθμῷ ἐπιτυχῶς ἡ τεχνητὴ γονιμοποίησις καὶ κατ' ἔτος γονιμοποιοῦν περὶ τὰ 2.500 θήλαα διὰ 5-6 κριῶν μόνον.

Ὁ διατηρούμενος πληθυσμὸς προβατοειδῶν εἶναι :

1. Καθαρόαιμοι προβατῖναι— <i>Merinos</i>	κεφαλαί	600
2. Προβατῖναι Καρατζάμπεη— <i>Merinos</i>	>	2.500
3. Ἀμνάδες Καρατζάμπεη— <i>Merinos</i>	>	3.500
4. Ἀμνάδες καθαρόαιμοι— <i>Merinos</i> ἐνὸς καὶ δύο ἔτων	>	800
	Σύνολον	7.400

Ἦδη προκειμένου νὰ σχηματισθῇ ἀντίληψις ἐπὶ τῆς προκυπτούσης ἀκαθαρσίτου προσόδου, ἐν τῇ περιοχῇ Προύσσης μεταξὺ τῶν φυλῶν *Merinos* καὶ *Kivircik* παρατίθενται οἱ κάτωθι λογαριασμοὶ συνταχθέντες βάσει προφορικῶν στοιχείων παρασχεθέντων μοι ὑπὸ τοῦ ἀναφερθέντος Διευθυντοῦ ἀφοροῦν δὲ οὗτοι τὸ προκῦπτον ἐτήσιον ἀκαθάρσιτον εἰσόδημα ἀπὸ ἐν θῆλυ πρόβατον *Merinos* καὶ ἐν *Kivircik*.

1. Φυλῆς Kivircik

1. Γάλα 50 χιλιόγρ. (μετὰ τὸν ἀπογαλακτισμὸν τοῦ ἄμνου) X 3.000 Δρχ. =	Δρχ.	150.000
2. Ἐριον 1 1/4 χιλ. X 12.500 Δρχ.	»	15.625
3. Ἄμνός 14 χιλ. X 8.000 Δρχ. (πώλησις ἐπὶ τόπου)	»	112.000
	Σύνολον	» 277.625

2. Φυλῆς Merinos

1. Γάλα 40 χιλ. (μετὰ τὸν ἀπογαλακτισμὸν τοῦ ἄμνου) X 3.000 Δρχ. =	Δρχ.	120.000
2. Ἐριον 4 χιλ. X 22.500 (τιμὴ ἐργοστασίου Προύσης) Δρχ. =	»	90.000
3. Ἄμνός 20 χιλ. X 5.600 Δρχ.	»	112.000
	Σύνολον	» 322.000

Ἄνακεφαλαίωσις

1. Ἐτησίᾳ ἀκαθάριστος πρόσοδος φυλῆς Merinos	Δρχ.	322.000
2. » » » » Kivircik	»	277.625
	Ἐπεροχὴ προβατίνης Merinos	» 44.375

Ἄλλὰ γεννᾶται τὸ ἐρώτημα. Ἡ κατὰ τὸ ἀνωτέρω ποσὸν ἐπὶ πλέον πρόσοδος εἶναι τοιαύτη, ὥστε νὰ ἐπιβάλλῃ τὴν προτίμησιν τῆς φυλῆς Merinos εἰς βάρος τῆς ἐντοπίας Kivircik; Εἶναι σκόπιμος ἡ διάδοσις τῆς φυλῆς Merinos εἰς βάρος τῆς ἐντοπίας ἐν τῇ περιοχῇ Προύσης καὶ τῆς Δυτικῆς Μικρᾶς Ἀσίας;

Μολονότι τὰ θέματα ταῦτα δὲν ἐνδιαφέρουσι τὴν χώραν μας ἀμέσως, ἐν τοσοῦτῳ, ἐπειδὴ ἡ περιοχὴ τῆς Τουρκίας ἐν τῇ ὁποίᾳ ἐπιχειρεῖται ἡ προσπάθεια αὕτη ὁμοιάζει πρὸς πολλὰς περιοχὰς τῆς Πατρίδος μας, ἀπὸ ἀπόψεως κλιματολογικῶν καὶ λειβαδικῶν συνθηκῶν, ἃς μᾶς ἐπιτραπῇ νὰ κάμωμεν παρέκκλισιν τοῦ σκοποῦ τῆς παρουσίας ἀνακοινώσεως καὶ νὰ ἐκφέρωμεν ἐπὶ τοῦ σημείου τούτου τὴν προσωπικὴν μας γνώμην, ἐπειδὴ εἶναι δυνατὸν θᾶπτον ἢ βράδιον νὰ ἐπιχειρηθῇ καὶ παρ' ἡμῖν τοιαύτη προσπάθεια, εἴτε ὑπὸ τοῦ Κράτους, εἴτε τῆς ἰδιωτικῆς πρωτοβουλίας.

Γεγονὸς εἶναι ὅτι τόσον παρ' ἡμῖν ὅσον καὶ ἐν Τουρκίᾳ ἡ οἰκονομικὴ σημασία τῆς ἐκ τῶν προβάτων γαλακτοπαραγωγῆς εἶναι μεγαλυτέρας οἰκονομικῆς σπουδαιότητος, παρὰ ἡ ἐριοπαραγωγὴ των. Ἐπὶ πλέον ἐν τοῖς δυτικοῖς παραλίοις τῆς Τουρκίας, ὅπως καὶ παρ' ἡμῖν, ἐλλείπουν αἱ ἐκτεταμέναι λειβαδικαὶ ἐκτάσεις, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ στενότης βοσκῆς εἰς ἀμφο-

τέρας τὰς ἐπικρατείας παρουσιάζεται, ὅπου δὲ τὸ γάλα ἀξιοποιεῖται εὐχερῶς εὐκόλως διοχετεύονται τὰ ἐξ αὐτοῦ προερχόμενα προϊόντα εἰς τὴν ἀγοράν.

Φρονοῦμεν ὅτι ἡ εἰς ἀκαθάριστον εἰσόδημα ὑπεροχὴ κατὰ 11,86% τοῦ προβάτου Merinos προκύπτει μὲ τὴν παραδοχὴν, ὅτι τοῦτο παρέχει τὰς ὡς ἄνω ἀναφερθεῖσας ἀποδόσεις εἰς γάλα καὶ ἔριον. Χωρὶς νὰ ἀμφισβητηθοῦν αἱ παρασχεθεῖσαι μοι ἀποδόσεις, ἐν τῇ πραγματικότητι τὸ προκύπτον ἐτήσιον ἀκαθάριστον εἰσόδημα ἐκ τῆς φυλῆς Merinos πρέπει νὰ εἶναι ὑποδεέστερον τοῦ τῆς ἐντοπίας φυλῆς kivrıcık, διὰ τοὺς κάτωθι λόγους :

1) Ἡ φυλὴ Merinos, ὡς εὐσωμοτέρα, ἀναγκαιοῖ μεγαλύτερον ποσὸν τροφῆς. 2) Οἱ ἄμνοι τῆς διὰ νὰ ἀποκτήσουν τὸ 30% ἐπὶ πλεόν τοῦ βάρους των, ἐν συγκρίσει πρὸς τὸ τῆς ἐντοπίας φυλῆς kivrıcık, ἀναγκαιοῦν νομὴν περισσοτέραν, ὅπως καὶ συμπεπυκνωμένας τροφάς. 3) Ὡς ἦττον εὐρωστος, τὸ ποσοστὸν τῆς θνησιμότητος ἐν τῇ φυλῇ ταύτῃ εἶναι μεγαλύτερον εἰς τε τὰ ἐνήλικα ἄτομα καὶ τοὺς ἄμνους. 4) Ὡς ὀλιγώτερον ἐνεργητικὴ καὶ περισσότερον ἀπαιτητικὴ, ἔχει ἀνάγκην καλῆς ποιότητος βοσκῆς. 5) Ἀπαιτεῖ ἀναλογικῶς μεγαλύτερον σταυλικὸν χῶρον.

Ἡ ἄνωτέρω ἀποψις ἐνισχύεται καὶ ἐκ τοῦ ὅ,τι οἱ ἐκτροφεῖς Τοῦρκοι, ἐξακολουθοῦν νὰ μὴ δεικνύουν προθυμίαν εἰς τὴν ἀντικατάστασιν τῆς ἐντοπίας των φυλῆς διὰ τῆς φυλῆς Merinos. Μάλιστα τὸ Ὑπουργεῖον Γεωργίας τῆς Τουρκίας διὰ νὰ διευκολύνη τὴν προσπάθειαν τοῦ Σταθμοῦ πρὸς διάδοσιν τῶν Merinos ἐν τῇ Δυτικῇ Μικρᾷ Ἀσίᾳ, διαθέτει κατ' ἔτος εἰς τοὺς ἐκτρέφοντας μόνον πρόβατα Merinos, κτηνοτροφικὸν δάνειον ἐκ 50.000 δρχ. κατὰ προβατῖναν, ὅπως ἐκ παραλήλου συμπληρωματικὸν δάνειον παρέχεται πρὸς τοὺς ἰδίους καὶ ὑπὸ τοῦ ἐργοστασίου κατεργασίας ἐρίου Merinos Προύσης, τὸ δυνάμενον νὰ κατεργάζεται 2.000.000 χιλιόγραμμα περίπου κατ' ἔτος, ἐνῶ τὸ σήμερον παραγόμενον ἔριον Merinos τῆς Τουρκίας ἀνέρχεται εἰς 150.000 χιλιογρ. περίπου ἑτησίως προερχόμενον ἐκ 30.000 ἕως 50.000 τὸ πολὺ κεφαλῶν, τῆς κατ' ἄτομον εἰς ἔριον ἀποδόσεως ἐξαρτωμένης ἐκ τῆς προχωρημένης ἢ μὴ διασταυρώσεως τοῦ δημιουργηθέντος πληθυσμοῦ.

Σημειωτέον ὅτι ἡ ἐντόπιος φυλὴ kivrıcık, ἣτις δὲν ἐκτρέφεται ἐν τῷ Σταθμῷ Καρατζάμπεη καὶ ὡς ἐκ τούτου δὲν ἐτέθη ὑπὸ σύγκρισιν μὲ τὴν φυλὴν Merinos, παρουσιάζει ἐν Τουρκίᾳ ζῶν βάρους (♀) περὶ τὰ 35 χιλιόγραμμα κατὰ μέσον ὄρον καλῶς διατρεφομένη, εἰς τὰ ἐνήλικα ἄτομα, ἐνῶ τὸ ζῶν βάρους τῶν Merinos (♀) τῆς Τουρκίας ἀνέρχεται κατὰ μέσον ὄρον εἰς 50 χιλιόγραμμα καὶ ὅτι αὕτη παρουσιάζει ἰσχυρὰν ἰδιοσυγκρασίαν, ἀξιοποιεῖ καλῶς τὰς πενιχρὰς βοσκὰς, εἶναι ἐγκλιματισμένη πρὸς τὰς συνθήκας τῆς Τουρκίας, καλῶς δὲ διατρεφομένη ἀποδίδει μεγαλυτέραν τῆς

ἀναγραφείσης γαλακτοπαραγωγῆν. Ὡς δὲ ἐβεβαιώθην παρὰ τοῦ Καθηγητοῦ τῆς Ζωοτεχνίας τῆς Σχολῆς Χαλκαλὶ τῆς Κωνσταντινουπόλεως, τὰ πρόβατα (♀) τῆς φυλῆς Κίνιρσικ τὰ διατηρούμενα ἐν τῇ Σχολῇ ταύτῃ ἀποδίδουν κατὰ μέσον ὄρον 70 χιλιόγραμμα γάλακτος καὶ ἡ παραγωγή αὕτη, μετ' ἐπιλογῆν τοῦ πληθυσμοῦ, δύναται νὰ ἀυξηθῇ ἔτι περισσότερον.

Ἡ βιομηχανικὴ διασταύρωσις ἐπὶ τῶν ἐντοπίων φυλῶν τῆς Τουρκίας μὲ κριοὺς Merinos πρὸς παραγωγῆν πρωϊμοτέρων καὶ βαρυτέρων ἀμνῶν, δὲν ἐφηροδόσθη μέχρι τοῦδε ὑπὸ τοῦ Σταθμοῦ τούτου.

Δ'. Διὰ τὰ Ἀλεκτοροειδῆ

Ὁ Σταθμὸς ἤρξατο ἀσχολούμενος συστηματικώτερον μὲ τὰ ἀλεκτοροειδῆ ἀπὸ τοῦ τρέχοντος ἔτους. Αἱ ἐκκολάψεις ἐνεργοῦνται δι' ἐπιπέδων ἐκκολαπτικῶν μηχανῶν θερμοαινομένων διὰ πετρελαίου. Ἡ πρόθεσις τοῦ Σταθμοῦ εἶναι ἡ πειραματικὴ ἐξακριβώσις τῶν καλλίτερον ἐγκλιματιζομένων καὶ ἀνώτερον οἰκονομικὸν ἀποτέλεσμα παρεχουσῶν, ἐνίων ξενικῶν φυλῶν, ἐν συγκρίσει πρὸς τὰς ἀβελτιώτους αὐτοχθόνους φυλάς τῆς Τουρκίας, ὧν θὰ ἐπιδιωχθῇ παράλληλα ἡ βελτίωσις τῆς ὄπα παραγωγῆς των.

Διατηρούμεναι φυλαὶ καὶ ἀριθμὸς κεφαλῶν ἐξ ἐκάστης

1. Ρόντ - Ἀϊλάντ	Ἄτομα	50
2. Λεγκόρν	»	500
3. Καρατζάμπεη (ἐγχώριος)	»	200
4. Hacıhadin	»	40
5. Denizli	»	50
6. Μινόρκα	»	100
	Σύνολον	940

Ὡς γνωστὸν ἐν τῇ φυλῇ Denizli ἡ φωνὴ τοῦ ἀλέκτορος ἀρέσει εἰς τοὺς ἐκτροφεῖς Τούρκους, διότι παρατείνεται ἐπὶ πολὺ.

Ε'. Μεγάλῃ καλλιέργεια

Καλλιεροῦνται ἑτησίως 30.000 στρέμματα περίπου διὰ δημητριακῶν ὑπὸ ὑπερέχουσαν δὲ μορφῆν ἢ βρώμῃ καὶ κατὰ δεύτερον λόγον ἢ κριθῇ. Ἡ καλλιέργεια τοῦ ἀραβοσίτου καὶ τῶν ψυχανθῶν καταλαμβάνουν ὀλίγας ἐκτάσεις, ἔτι μικροτέρας ἢ μηδικῆ, καὶ οἱ πρὸς πειραματισμὸν τεχνητοὶ λειμῶνες. Ἡ ἐνσίλωσις χλωρονομῆς ἐφηροδόσθη δοκιμαστικῶς εἰς ὑπογείους πύργους.

Ὁ Σταθμὸς κέκτηται δέκα tracteurs διαφόρων τύπων Ἀμερικανικῆς προελεύσεως, 15 ζεύγη ἡμίονων, 13 ζεύγη ἵππων καὶ εἶναι ἐπὶ πλέον ἐφοδιασμένος μὲ ὅλα τὰ ἄλλα σύγχρονα μηχανήματα καὶ γεωργικὰ ἐργαλεῖα σπορᾶς, συγκρομίδης, μεταφορᾶς καὶ δεματοποιήσεως τοῦ χόρτου

καὶ ἀχύρου. Ἡ μηχανικὴ συγκρότησις ἐπιτρέπει τὴν ἐπίκαιρον ἐκτέλεσιν ἀπασῶν τῶν γεωργικῶν ἐργασιῶν.

Συμπέρασμα

Δύναται νὰ λεχθῇ ὅτι ὁ Κτηνοτροφικὸς Σταθμὸς Καρατζάμπεη τῆς Τουρκίας εὐρισκόμενος ἐν τῇ περιοχῇ Προύσσης τῆς Ἀντικῆς Μικρᾶς Ἀσίας, ἐκμεταλλεύεται κτηνοτροφικῶς μίαν ἔκτασιν ἐξ 100.000 στρεμμάτων. Ἐδαπάνησε 30.000.000 τουρκικὰς χαρτίνας λίρας ἤτοι 16.000.000.000 περίπου δραχ., διὰ τὰς ἐγκαταστάσεις του μόνον, ἀπασχολεῖ, ὀργανικῶς τοποθετημένους, 18 τεχνικοὺς καὶ 20 διοικητικοὺς ὑπαλλήλους καὶ ἀπὸ τοῦ ἔτους τῆς ἰδρύσεώς του (1923) καὶ ἐντεῦθεν, ἠσχολήθη κυρίως : 1) Μὲ τὴν ἀπόκτησιν καὶ διάδοσιν τῆς φυλῆς «Ἴππος Καρατζάμπεη», διὰ τῆς συνεχοῦς διασταυρώσεως τῶν φορβάδων τῆς περιοχῆς Προύσσης μετ' ἀραβικῶν ἐπιβητόρων. Μὲ τὴν ἀπόκτησιν διὰ τοῦ ἰδίου τρόπου τῆς μικροσώμου φυλῆς «Καρατζάμπεη Nonius», μὲ ὕλικὸν τὰς φορβάδας τῆς περιοχῆς Προύσσης καὶ ἐπιβήτορας τῆς φυλῆς Nonius. Μὲ τὴν παραγωγὴν ἐπιβητόρων, «Ἴππος Καρατζάμπεη», διὰ τῆς διατηρήσεως πρὸς ἀναπαραγωγὴν 200 φορβάδων, στεγάζει δὲ καὶ διατρέφει ἀριθμὸν τινὰ ἐπιβητόρων τῶν Ἐπισταθμιῶν.

2) Μὲ τὴν ἀπόκτησιν καὶ διάδοσιν τῆς φυλῆς ἀγελάδων «Καρατζάμπεη - Montafon», διὰ τῆς συνεχοῦς διασταυρώσεως τῶν ἐγχωρίων ἀγελάδων τῆς Περιοχῆς Προύσσης μετὰ ταύρων τῆς φυλῆς Montafon. Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον διαθέτει ταύρους Montafon τοῦ Σταθμοῦ, πρὸς δὲ διατηρεῖ 200 ἀγελάδας «Καρατζάμπεη-Montafon» δι' ἀναπαραγωγὴν, τοὺς δ' ἐξ αὐτῶν προκυπτούσας θήλειαι μόσχου διαθέτει πρὸς ἀναπαραγωγὴν ἐν τῇ περιοχῇ του, ὅπως ἐπίσης καὶ μικρὸν ἀριθμὸν ἀρρένων μόσχων. Ἐπιπλέον ἀσχολεῖται μὲ τὴν ἐκτροφὴν τῆς φυλῆς Schwyz Ἑλβετικῆς προελεύσεως.

ΑΝΑΛΥΣΕΙΣ

ΛΟΙΜΩΔΗ ΕΝ ΓΕΝΕΙ ΝΟΣΗΜΑΤΑ

J. LAIGRET καὶ CH. LEBLOIS : Μαστίτις ἀγελάδος ὀφειλομένη εἰς πνευμονοβάκιλλον τοῦ Friedländer (Mammite à bacille de Friedländer—Kl. Pneumoniae—chez la vache laitière). Bulletin de l'Académie Vétérinaire de France, 1950, 23, 469).

Ἄγελας Ὀλλανδικῆς γενεᾶς 7 ἐτῶν. Ἀποτόμως παρουσιάζει ὀξείαν μαστίτιδα, τοῦ δ. ο. τεταρτημορίου μετ' ὀγκώδους οἰδήματος ἀνερχομένου μέχρι τοῦ αἰδοίου καὶ σοβαρὰν γενικὴν κατάπτωσην. Θερμοκρασία 41°. Ἡ ἐφαρμοσθεῖσα θεραπευτικὴ ἀγωγή μὲ βίαιον τὴν πενικιλίνην, τόσοσιν τοπικῶς